

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ	10α
ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ	11
ΑΦΙΕΡΩΣΗ	13

A'

I. ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ	15
A'. Πώς είδε τον Ψυχάρη και το δημοτικισμό	
ο Γιώργος Θεοτοκάς	17
B'. Πάλι για το μονοτονικό;	43
Γ'. Ο Γεώργιος Ράλλης και η διδασκαλία της αρχαίας	
ελληνικής γλώσσας στο γυμνάσιο	45
Δ'. Η φυσιογνωμία του Ιωάννη Συκουτρή	48
Ε'. Διαχωρισμός και χαρακτηρισμός περιόδων	
της νεοελληνικής λογοτεχνικής ιστορίας	51
ζ'. Ο Ψυχάρης ως άνθρωπος και ως λογοτέχνης	55
Ζ'. Fondation Hellénique - Cité Universitaire 1938-1939 και	
1945-1948 (μαρτυρίες μεταπτυχιακών χρόνων)	62
Η'. Ο Γιώργος Θεοτοκάς κρίνει λογοτέχνες και κινήματα	
(δυνάμει γραμματολόγος)	70
Θ'. Ο Ιωάννης Συκουτρής εξομολογούμενος	115
Ι'. A Tradition of Anomaly: Towards the Regularization	
of the Greek Language	121
ΙΑ'. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το άρθρο του Συντάγματος	
για τη γλώσσα στα 1911	128
ΙΒ'. Και πάλι για τον Ψυχάρη και τον Παλαμά	
«στα μαχαίρια» (1925)	181
ΙΓ'. Ο εορτασμός στα 2004 δύο επετείων του Ψυχάρη και	
η στάση οργάνων της Πολιτείας	192

II. ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	201
A'. Ομιλία κατά την ανακήρυξή μου ως επίτιμου διδάκτορα του Τμήματος Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (24.1.2006)	203
B'. Ομιλία στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κατά την απονομή της διάκρισης «Χρυσούς Αριστοτέλης» (3.4.2006)	211
Γ.'. Ομιλία σε συνέδριο αφιερωμένο στον Αλέκο Δελμούζο (Απρίλιος 2006)	214
Δ.'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση στη «Βιβλιοθήκη Καίτη Λασκαρίδη» (Πειραιάς, 31.10.2007)	220
Ε.'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση στον Αδάμαντα της Μήλου (14.6.2005)	222
ζ'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση οργανωμένη από τον Όμιλο Unesco, τη Νομαρχιακή Περιφέρεια Ρεθύμνου και το Σύλλογο Φιλολόγων Ρεθύμνης (6.11.2005)	224
Ζ.'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση οργανωμένη από το Σύλλογο Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης (18.5.2006)	225
Η.'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση οργανωμένη από το Μορφωτικό Ίδρυμα της «Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης» (14.2.2007)	228
Θ.'. Αντιφώνηση σε τιμητική εκδήλωση οργανωμένη από την «Εταιρεία Ιστορίας της Ιατρικής» (Θεσσαλονίκη, 28.11.2009)	230
Ι.'. Ευχαριστίες μου στην εταιρεία συγγραφέων για την απονομή του «βραβείου Διδώ Σωτηρίου» για το 2009	231
ΙΑ.'. Ευχαριστίες στην Ελληνική Εταιρεία περιγεννητικής ιατρικής για την απονομή του «βραβείου Σωρανός ο Εφέσιος»	233

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ Α' ΚΑΙ Β' ΤΟΜΟΥ α'/β'

Β'

I.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	κε'
II.	ΒΡΑΧΥΤΡΑΦΙΕΣ	λ'
III.	ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	235
A'.	Γράμματα του A. Mirambel στον Εμμ. και την Αικ. Κριαρά	237
B'.	Γράμματα του Roger Milliex	291
	1. Το γράμμα στους Έλληνες και τους Κύπριους	293
	2. Τα γράμματα στον Εμμ. και την Αικ. Κριαρά	302
G'.	Η αλληλογραφία του Δημήτρη Πάλλα με τον Εμμ. και την Αικ. Κριαρά και η θρησκευτική του «κρίση»	309
	1. Επιστολές Δ. Πάλλα και Ελένης Πάλλα	316
	2. Επιστολές Εμμ. Κριαρά	344
	3. Επιστολές Αικ. Κριαρά	350
D'.	Γράμμα του N. Καζαντζάκη στον E. Κριαρά και απάντηση του αποδέκτη στον αποστολέα (η μαγεία της γλώσσας)	354
E'.	Γράμμα της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας προς τον Εμμ. Κριαρά ...	358
ς'.	Γράμμα μου στον καθηγητή Νίκο Ματσανώτη, Γενικό Γραμματέα της Ακαδημίας Αθηνών	359
Z'.	Γράμμα μου στον Αλέξανδρο Αργυρίου	360
H'.	Γράμμα μου στον Παναγιώτη Ζιώγα	361
Θ'.	Γράμμα μου στην καθηγήτρια Αλεξάνδρα Λαμπράκη - - Παγανού	363
I'.	Γράμμα της Αικ. Στριφτού - Κριαρά στη φίλη της Ιωάννα Ιωαννίδου - Φεργέλ, που έγινε μητέρα	365
IV.	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ	367
A'.	Ο δημοτικισμός μου και η διδασκαλία της δημοτικής ...	369
B'.	Η αγάπη στην εργασία - Η αντίδραση στο μονοτονικό - Το ενιαίο της ελληνικής και η αρχαία γλώσσα στο γυμνάσιο - Το Nobel της λογοτεχνίας	373
G'.	Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης απονέμει διάκριση ...	380

Δ'.	Με αφορμή την ανακήρυξή μου σε επίτιμο διδάκτορα	
–	Σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αθηνών – Διωγμοί	
	δημοτικιστών – Η αρχαία γλώσσα στο γυμνάσιο	384
Ε'.	Για τη διδασκαλία της αρχαίας γλώσσας	
	στο γυμνάσιο	393
ζ'.	Συνέντευξη με τον Εμμ. Κριαρά	396
Ζ'.	Πώς ζει ο Εμμ. Κριαράς	406
Η'.	Η αρχαία γλώσσα δε μαθαίνεται από ανώριμα παιδιά ...	410
Θ'.	Ο εκπαιδευτικός δημοτικισμός (1917-1920) και η	
	Φιλοσοφική Σχολή της Θεσσαλονίκης	
– Γ.	Παπανδρέου και Ε. Παπανούτσος (1964)	
– Αναγνώριση της δημοτικής (1976)		
–	Η στάση πολιτικών και διανοούμενων	416
Ι'.	Η ροπή προς τη φιλολογία – Δημοτικισμός και σοσιαλισμός	
–	Η διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας	
	σε αντίθεση με τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας	425
ΙΑ.'	Αν πηγαίνει άσχημα η πολιτική μιας χώρας, άσχημα	
	πηγαίνει και η ζωή του πολίτη	432
ΙΒ.'	Αναμνήσεις από τα θρανία – Ο Γεώργιος Παπανδρέου	
	και η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964	
–	Σύγχρονη κοινωνία και εγωκεντρισμός – Αισιοδοξία	
στη ζωή – Η αγάπη φίλων και μαθητών	439	
ΙΓ.'	Η ανάμνηση εξωραϊζει – Το αντίκρισμα της ζωής	
–	Η σύστασή μου: να φύγει η διδασκαλία της αρχαίας	
ελληνικής από το γυμνάσιο – Ο σύνδεσμός μου με		
την αρχαία ελληνική γλώσσα – Οικογενειοκρατία και		
πολιτική ζωή	453	
ΙΔ.'	Το νόημα του «έρωτα»: η επιδίωξη του ιδανικού	
–	Ο έγγαμος βίος	461
ΙΕ.'	Η συνομιλία μου με τον πρωθυπουργό	
	Γιώργο Παπανδρέου	464
Ις'.	Να ανορθωθεί η εκπαιδευση – Η διδασκαλία	
	της αρχαίας – Η «κρίση» και τα ελαττώματά μας	
–	Ο καθένας μας να ξεπεράσει τον εαυτό του	
–	Το νόημα του «έρωτα»	
–	Χρόνος και πείρα ανθρώπινη	467

V. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ	475
A'. Παρουσίαση του τόμου: Επιστολές	
I.M. Παναγιωτόπουλου και Εμμ. και Αιχ. Κριαρά (Αθήνα, 16.3.2004)	477
B'. Παρουσίαση του τόμου: Επιστολές	
I.M. Παναγιωτόπουλου και Εμμ. και Αιχ. Κριαρά (Θεσσαλονίκη, 19.3.2005)	479
Γ'. Παρουσίαση μελέτης της Ελισάβετ Κοτζιά: Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι 1930-1976	481
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ	489
A'. Με αφετηρία το όνομα του επιστολογράφου	491
B'. Με αφετηρία τη χρονολογία της επιστολής	495
EYPETΗΡΙΑ	499
A'. Ελληνικών ονομάτων	501
B'. Ξένων ονομάτων	512
Γ'. Πραγμάτων	515